

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-400

3.5.2021

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – ikke i bruk – disp. – opphør grunnet manglende betaling – hindret fra å innbetale premie? – manglende eller sviktende økonomi.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 2.2.19–20.3.19. Klager hadde tidligere tegnet forsikring, men denne forsikringen ble grunnet manglende betaling brakt til opphør den 1.2.19. Ny forsikring ble tegnet 21.3.19. Klager påklagde gebyret og anførte en rekke forhold, bl.a. at kjøretøyet ikke var i bruk, samt at forsikringsselskapet urettmessig hadde brakt forsikringen til opphør. Klager redegjorde bl.a. for at han hadde en pågående og uavklart skadesak til behandling hos forsikringsselskapet da forsikringen ble brakt til opphør. Trafikkforsikringsforeningen opprettholdt gebyret, og anførte at kjøretøyet var forsikringspliktig selv om det ikke var i bruk, samt at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at kjøretøyet var forsikringspliktig i perioden, og at det ikke var av betydning av kjøretøyet ikke var i bruk. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for dispensasjon grunnet klagers anførsel om manglende eller sviktende økonomi, og viste bl.a. til at klager kunne ha avregistrert kjøretøyet.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...).

Det fremgår av TFFAuto at salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens vegvesen den 22.8.18. Solgtdatoen var oppgitt som 21.8.18, og forsikring ble tegnet fra samme dato.

Den 1.2.19 ble forsikringen tegnet den 21.8.18 brakt til opphør. Forsikringen gikk til opphør grunnet manglende innbetaling av forsikringspremie.

Kjøretøyet var etter forsikringens opphør oppført som uforsikret, og Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 5.2.19 et gebyr for uforsikret kjøretøy. Gebyret løp fra 2.2.19.

Ny forsikring ble tegnet den 21.3.19, og gebyret løp frem til denne datoen. Total gebyrperiode er f.o.m. 2.2.19 t.o.m. 20.3.19.

Klager fremmet klage mot gebyret 2.2.19. Etter klagen ble fremmet hadde klager videre e-postkorrespondanse med Trafikkforsikringsforeningen om saken, hvor foreningen bl.a. forsøkte å klargjøre klagers anførsler.

Etter å ha mottatt klagen og den etterfølgende korrespondansen med klager, tok Trafikkforsikringsforeningen kontakt med forsikringsselskapet og ba om en uttalelse i saken. Forsikringsselskapet ga den 5.3.19 følgende uttalelse:

Forsikringen opphørte grunnet manglende betaling den 01.02.19. Premiekrav og purring med varsel om opphør ligger vedlagt. Det er ikke registrert at post sendt til kunden har kommet i retur. Vi må derfor anse disse som ha kommet fram til adressaten. Da forsikringens opphør er varslet iht gjeldende regelverk er kunden selv ansvarlig for påløpte gebyrer.

Vedlagt uttalelsen fulgte premiekrav datert 13.11.18 med betalingsfrist 20.12.18, og betalingspåminnelse datert 3.1.19 med betalingsfrist 17.1.19. Det fremgikk av betalingspåminnelsen at dersom betalingsfristen ikke ble overholdt, ville forsikringen opphøre 1.2.19.

Trafikkforsikringsforeningen skrev avgjørelse i saken den 4.6.19. Klager fikk ikke medhold i klagen, og saken ble overført til Finansklagenemnda som klageorgan. Etter noe korrespondanse angående utsendelse av saksdokumenter og bruk av brevpost, sendte klager opprettholdelse av klagen den 24.6.20.

Klager har i forbindelse med forberedelse av klagesaken lagt frem e-postkorrespondanse med politiet om bl.a. krav om fravikelse. Han har også lagt frem en rekke udaterte notater, lenker og bilder om denne klagesaken og andre pågående saker.

Klager har avvist at det er grunnlag for å ilegge gebyr og anført at kjøretøyet ikke har vært i bruk i perioden og således ikke utgjort noen skaderisiko. Kjøretøyet hadde vært utsatt for en ulykke og har stått parkert med god kontroll. Videre har klager blitt fratatt førerkortet av norske myndigheter, noe som understreker at kjøretøyet ikke har vært i bruk. At kjøretøyet ikke kunne brukes hindret også klager fra oppstart av eget firma.

Videre har klager anført at det må gis dispensasjon for gebyret, da forsikringsselskapet urettmessig har brakt hans forsikring til opphør. Klager har hatt en pågående skadesak hos forsikringsselskapet, som ikke var avklart ved tidspunktet forsikringen ble brakt til opphør av forsikringsselskapet. Forsikringsselskapet kan ikke ha rett til å avslutte forsikringen samtidig som skadesaken var pågående. Forsikringsselskapet har også hatt lang saksbehandlingstid i skadesaken.

I klagen har klager også redegjort for at han bl.a. har problemer med banken bl.a. angående et låneopptak, er uenig i at han har blitt fratatt førerkortet, har en pågående sak mot NAV angående pensjon, har fremmet krav om tilbakebetaling av skatt samt har en pågående sak angående husleie og utkastelse.

I sitt krav om nemnd har klager presisert at det må gis dispensasjon da forholdet ved forsikringens opphør var utenfor hans kontroll, da forsikringsselskapet ikke hadde rett til å avslutte hans forsikring. Forholdet må anses som ekstraordinært, og klager kan ikke ha ansvaret for feil gjort av forsikringsselskapet og Staten. Videre har klager presisert at forholdene rundt retten til førerkort, skadeoppgjør, NAV og pensjon, låneopptak, skatterettslige problemstillinger og husleierelaterte spørsmål er ment å belyse hvorfor forsikringspremien ikke kunne innbetales.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at kjøretøyet var registrert i perioden, og dermed forsikringspliktig. Forsikringsplikten opphørte ikke selv om kjøretøyet ikke var i bruk.

Trafikkforsikringsforeningen har videre anført at det ikke kan gis dispensasjon for gebyret. Det var klagers eget ansvar å ha oversikt over egen økonomi, samt at det fremstår som om forsikringsselskapet har overholdt ordinære purrerutiner ved den manglende betalingen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Klager har anført at gebyr ikke kan ilegges da kjøretøyet ikke var i bruk fordi kjøretøyet ikke var kjørbart og klagers førerkort var beslaglagt av politiet.

Ikke-bruk har vært påberopt i en rekke klagesaker, men har ikke i noe tilfelle ført frem. Dette skyldes at forsikringsplikten ikke er knyttet til bruk av kjøretøyet, men til registreringsplikten som er nærmere angitt i bilansvarsloven § 15.

Motorvogn som er registrert eller skulle vore registrert eller ha kjennemerke etter vegtrafikklova, skal eigaren trafikkskyldig for all skade som går inn under kapitel II.

Det gjelder altså etter denne bestemmelsen forsikringsplikt for motorvogn som er registrert eller skulle vært registrert eller hatt kjennemerke etter vegtrafikkloven. Registreringsplikten for motorvogner fastslås i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk § 15 første ledd. Etter vegtrafikkloven § 17 første ledd første punktum må motorvogn "ikke brukes" uten at de er meldt til registrering og påsatt lovlige kjennemerke. Etter § 15 fjerde ledd kan registrering "ikke skje uten at det er lagt fram trygdeerklæring fra et trygdslag i samsvar med bilansvarslova eller bevis for at motorvognen ikke trenger å være trygdet etter nevnte lov".

Nemnda legger etter dette til grunn at kjøretøyet var registrert i gebyrperioden, og at klager ikke hadde tegnet pliktig forsikring for kjøretøyet. Gebyrileggelsen er derfor korrekt.

Spørsmålet blir så om det kan dispenseres helt eller delvis fra det ilagte gebyret.

Bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9, bestemmer at gebyret kan ettergis helt eller delvis "dersom brudd på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll". Det fremgår av forarbeidene at begrepet "forhold" omfatter alle forhold innenfor den enkeltes "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Forhold som man selv kan påvirke, ligger innenfor "kontrollsfæren". Dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og klager har bevisbyrden for at forholdene var slik at han ikke kunne påvirke dem.

Sekretariatet har vist til og gjengitt sentrale deler av avgjørelsen FinKN 2019-373 der nemnda på generell basis uttalte manglende eller sviktende økonomi "kun i helt ekstraordinære tilfeller vil kunne åpne for dispensasjon for ilagt gebyr".

Gebyrileggelsen i vår sak skyldes manglende betaling av varslet forsikringspremie. Faktura ble sendt klager 13.11.18 med frist for betaling 20.12.18. Da kravet ikke ble betalt, ble det sendt purring 3.1.19 med ny frist for betaling 17.1.19 og med opplysning om forsikringen på kjøretøyet ville opphøre 1.2.19 dersom premien ikke ble betalt. Det gikk med andre ord 2 ½ måned fra klager fikk krav om betaling av premien til forsikringen opphørte.

Det fremgår også av saken at klager protesterte samme dag som han ble ilagt gebyr. Det tok imidlertid ytterligere nesten to måneder før ny forsikring ble tegnet for kjøretøyet.

Tidsforløpet tyder på, slik nemnda ser det, at klager prioriterte å betale andre utgifter eller ikke hadde midler til å betale premien, og selv om det nok kan være forhold som kan forklare dette, kan ikke slike forhold som klager har påberopt seg, føre til at det gis dispensasjon fra det ilagte gebyret.

Klager kunne enkelt unngått gebyret ved i tide å levere inn skiltene for kjøretøyet, som ifølge klager likevel ikke var i bruk, til Statens vegvesen.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter da å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).